СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ... ГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ... ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 43. Джерзи Ситі, Н. Дж., четвер, 21. лютого, 1929. VOL XXXVII. No. 43. Jersey City, N. J., Thursday, February 21, 1929. THREE CENTS.

ОСТАННІЙ ДИПЛЬОМАТИЧНИЙ КРОК АДМІНІСТРАЦІЇ КУЛИДЖА

КЕЛОҐ ВИСИЛАЄ НОТУ ДО ВСІХ ДЕРЖАВ, КОТРІ ЗАЯВИЛИСЯ ЗА МІЖНАРОДНІМ СУДОМ, ЩОБИ НАКЛОНИТИ ЇХ ДО ЗАСТЕРЕЖЕНЬ, ЯКІ ПОРОБИВ СЕНАТ.

ВАШИНҐТОН, 20. лютого. — Президент Кулидж хоче закінчити свою адміністрацію тим, що намагається наклонити чужинецькі держави, щоби приняли застереження, які поробив сенат, коли давав згоду на приступлення Америки до Міжнародного Суду в Газі.

Більшість держав не погодилася на спеціяльні застереження Злучених Держав, силою яких мав би Міжнародний Суд питати за кож... разом американський уряд о згоду, колиб приходилос... ови рішати квестію, яка в якийнебудь спосіб торкається А... Келоґ підносить у ноті, що таке застереженнє є тіль... суверенности Америки, а нічим іншим.

Як відомо, т... сивілий бувший секретар стейту Еліґу Рут вибрався до ... рівнож у тій ціли, щоби наклонити держави до того са... що згадує нота Келоґа.

ОГ... ПІДЗЕМЕЛЛЮ.

ЗАХОПИВ ПОЇЗД, Щ... ДЕ ПОПІД ГОДСОН ДО ДЖОРНАЛ СКВЕР В ДЖЕРЗИ ... ЧОТИРИ ОСОБИ ТЯЖКО РАНЕНІ, А КОЛО 150 ЛЕГКО.

НЮ ЙОРК, 20. лютого. — Вчора вечером, в часі найбільшого руху, коли люде вертали з роботи домів, счикився з невідомих причин огонь в підземній залізниці, що веде попід ріку Годсон з Ню Йорку до Джерзи Ситі. Огонь повстав при самім вході в ріку. На той огонь наїхав поїзд, в якім їхало понад 900 пасажирів. Настала паніка, а жінки почали мліти й кричати. Енерґічний моторовий трохи успокоїв людей. Найбільше дошкулював дим, який почав душити. Рівнож стало в ваґоні дуже горячо, так що люде почали скидати з себе теплу одіж. В той спосіб, як потім виказалося, пропало кілька жіночих футер. Усіх подорожних, обчорнених димом, випроваджено вкінці через задну плятформу на вулицю, а потовчених відвезено до шпиталю.

КАРИ ЗА НАРУШЕННЄ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНҐТОН, 20. лютого. — Сенат ухвалив закон Джонса, котрий означує найвищу кару, яку можна наложити за нарушеннє прогибіційного закона. Кара та виносить $10,000 в грошах, або 5 літ вязниці, або одно і друге.

ВТІКЛИ З ВЯЗНИЦІ.

КОЛОМБОС, Огайо, 20. лютого. — Двох убийників, Пет Мек Дермот і Майк Жако втікли вчора ранком з трома иншими злочинцями з огайської вязниці. Злочинці перерізали пилкою перегороди і при помочі пороблених з матераців линв дісталися з даху на долину. А що падав сніг і затирав сліди, легко було втікати. Та втікли недалеко. На протязі дня всіх їх зловлено і відставлено наново до вязниці.

ПЕНСІЯ ДЛЯ ЖІНКИ ВИЛСОНА.

ВАШИНҐТОН, 20. лютого. — Вже перейшов закон, яким признано Миссис Вудров Вилсон, вдові по президенті Вилсоні, річну платню в сумі $5,000.

Миссис Леонард Вуд, вдова по ґовернорі Филипин, буде діставати річно $1,800.

КУЛИДЖ БУДЕ ДОБРЕ ЗАРОБЛЯТИ.

ЖУРНАЛІСТИКА ПРИНЕСЕ ЙОМУ БІЛЬШИЙ ДОХІД ЯК ПРЕЗИДЕНТУРА.

ВАШИНҐТОН, 20. лютого. — Президент Кулидж засипаний предложеннями ріжних американських ґазет, які анґажують його до вспівробітництва. Кулидж писав би про державну адміністрацію. Один з нюйорських часописів заоферував йому за таку роботу гонорар, що е вищий від тої платні, яку він побирав як президент. А його платня як президента виносила річно $75,000.

Кулидж заявив, що рішиться в тій справі доперва тоді, як покине уряд.

ЛИНДБЕРҐ ВИТАЄТЬСЯ З МАТІРЮ.

НЮ ЙОРК, 20. лютого. — Вчора прибула до Ню Йорку на кораблі „Президент Вилсон" Миссис Евангелина Линдберґ, мати славного летуна. Миссис Линдберґ перебувала через пів року в Туреччині і викладала хемію в жіночім каледжу в Константинополі.

Полковник Чарлз Линдберґ вийшов привитати матір, а мати вручила йому в презенті медаль з брилянтами, як дар Турецької Авіяційної Ліґи.

ПОМАГАЮТЬ ФАРМЕРАМ.

НЕ БУДУТЬ ПЛАТИТИ ПОДАТКІВ ВІД СТЕЙТОВИХ І ПОВІТОВИХ ДОРІҐ.

ОЛБАНІ, 20. лютого. — Вже перейшов в сенаті проект закона, яким звільняється фармерів від коштів удержування стейтових і повітових доріґ. В той спосіб малі місцевости зискають річно $600,000, які до сього часу платили на ту ціль.

Проект опинився в руках ґовернора Рузвелта, котрий його певно підпише.

„КРАССІН" У НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 20. лютого. — В Карнеґі Гол показували вчора перший раз на екрані виправу ледолома „Крассіна", який ратував експедицію ґенерала Нобіле до північного бігуна. Та вистава дала нагоду фашистам і комуністам до аґітації, яка проявлялася в криках і свистах. Кричали то одні, то другі. Це залежало від того, хто виходив на образі героем: комуністи чи фашисти.

СВЯТІ БИКИ.

Старинні Єгиптяни вірили, що деякі їх божища пробувають у биках. Вони тих биків шанували як святих. Тепер в египетській місцевости Гермонтіс знайшли цвинтар тих святих биків. Розкопуючи землю, попали на камяну плиту, що була віком великої камяної домовини. В домовині був кістяк бика і ріжні річи. Недалеко від того знайшли ще кілька таких домовин (саркофаґів), але вони були порожні. Мабуть вже хтось раньше сплюндрував їх.

СЕЛЯНЕ УКРАЇНИ НЕ МАЮТЬ МАШИН, А БОЛЬШЕВИКИ ТОРГУЮТЬ НИМИ.

Укртрестсільмаш запродав цими днями велику партію с.-г. машин до Туреччини. Машини відправляти-муть протягом 3. місяців, починаючи з лютого. У числі запроданих машин — тракторні молотарки, сепаратори сортувальні, кукурудзяні молотарки, лобогрійки, жниварки й тракторні плуги. Між иншим сепаратори, тракторні плуги й кукурудзяні молотарки трест експортує вперше.

Турецька фірма, якій запродано машини, частково постачає с.-г. знаряддя й деяким балканським країнам.

НОВЕ ЧУДО — ЛІТЕРАФОН.

Технічний співробітник радіової стації в Штутґарті Рольф Форміс мав винайти новий рід ґрамофону, що може ввести переворот у сучасне життя. Сила винаходу в тому, що кождий зможе сам „виробляти" собі плити, себто плити зможуть безпосередньо записувати згук людського голосу. Шпилька, що біжить по вигинах плити, буде діямантом з електро - маґнетичною силою. Найцікавіше те, що плити будуть дуже дешеві. Завдяки згаданому винаходови буде можна здійснити „згуковий лист": замісць писати на папері, можна буде на майбутнє висилати плиту, яка передасть живим голосом те, що треба. Співак і промовець зможе сам чути свій голос, а деякі інтереси можна буде брати не на папір, а просто на згукову плиту, що заступить писаний контракт. Неменші послуги може такий апарат віддати в суді, при переслухуванні обвинувачених і свідків.

ЦІЛЕ ВЕСІЛЛЯ ІЗ ЗОЛОТА.

В містечку Бароді, в східній Індії, відбулось недавно весілля внучки пануючого князя, яка вийшла замуж за члена пануючого дому Колхапура. Вона називається трохи довгим іменем: Шримант Маґарайкумар Патап Сінґ Геквар. Весілля відзначалося навіть для Індії надзвичайною пишністю. Дорога, якою переїзджало весілля, була освічена тисячами електричних лямпок, так, що ніч була змінена в день. Молодий був убраний від голови до ніг у золоті. Він сидів на слоні в сідлі з чистого золота. Усі слони, котрі слідували за першим, були вкриті килимами, витканими з чистого золота. Піхота була узброена золотим оружям, а окраси кавалерійських коней були рівнож золоті. Весільна церемонія відбулася в шатрі, зробленому спеціяльно із золота. Молодий приїхав недавно тому з Лондону, де одержав цілком европейське образування.

ОХОЛОДЖУЮТЬ ТРОПІЧНІ СТОРОНИ.

Людський ум не сидить тихо. Отож задумують охолодити тропічні сторони й зробити їх здібними до заселення. Некождий знає, що на рівнику в самім морськім дні лежать величезні маси холодної води, яка мало що не замерзає. В глибині 1000 метрів має вода заледви 5 степенів, а на поверхні однак 30—40. Тепер хочуть дістати холодну воду нагору. Обрахували, що при водопроводі з 1 м. проміру буде можливо начерпати стільки зимна, скільки видають 50 ваґонів леду. Цікаво, чи вдасться інжінірам Бушеротови та Кльодови перевести цю їх ідею в діло.

НАШІ СВЯТА У ПОЛЬСЬКІМ ВІЙСЬКУ.

У польськім війську святкують наші (греко-кат.) свята ріжно, бо ця справа чомусь як слід не унормована. У школах підхорунжих у Варшаві й Томашові Мазовецькім всі греко-католики мали підчас наших свят вільне, а з медичної (санітарної) підхорунжівки у Варшаві навіть відпустки (до 10. I.). В інших місцевостях було дещо інакше. Так прим. у школі підхорунжих в Раві Руській позволено на кількадесять греко-католиків тільки 6-ом виїхати домів на свята, а всі інші могли піти тільки раненько до церкви (під проводом підстаршин), а пополудні мусіли брати участь у всіх приписаних заняттях. Слід зазначити, що Жиди діставали на свої свята відпустки поголовно. Думаємо, що це повинно відноситися і до греко-католиків. Крайна пора, щоб ця справа була унормована як слід.

ПАЛКИЙ МОНАРХІСТ.

Перед мюнхенським судом викладав свої політичні погляди небуденний монархіст, 31-літній Австрієць Клінґер. Літом минулого року вибрався він, не маючи що кращого до роботи, до Дорн, відвідати прогнаного кайзера. По дорозі жив він з підмог своїх „однодумців", себто людей, до яких признавався: від старшинських союзів, патріотичних товариств, захистів, кажучи, що е бувшим старшиною, втікачем з Тиролю, що стогне під італійським чоботом, а навіть є українським гетьманом. Цісар Карло мав умерти на його власних руках. У тих же руках мав він памятковий костур, де вбивав у кожнім місті памятковий цвях з надписом: „у поклоні цісареви від австрійського офіцира". Вернувши з Дорн, він описував устно так свої враження: „Маршал двору приняв мене дуже сердечно і згодився передати мою палицю кайзерови. Брав я участь у богослуженні, яке відправляв сам цісар. Маршал завів мене до саду, щоби показати мені кайзера при праці. Кайзер копав на городі грядки. На мій оклик „Гох!" відповів мені здалека привітом. На прощання дав він мені фотоґрафію з власноручним підписом". Клінґер вибрався з Дорн до Мюнхена, щоби другу свою подорожну палицю передати такимже способом баварському наслідникові престола. Але в цьому монархічному триюмфальному поході перешкодила йому поліція, а суд радив йому відпочити 5 місяців у вязниці.

ТУРБАНИ ГОРОЮ.

У боротьбі теперішньої Азії зі спробами завести там европейську ношу азійська ноша вийшла переможницею в Персії. Перський уряд мусів піддатися повстанчим племенам Арабістану. Спершу вислали туди карну експедицію під проводом ґен. Фарадшалаґа Хана, який мав боронити розпорядку шаха, що скасував турбани, а на їх місце завів европейські капелюхи. Тепер мусів він цей розпорядок відкликати і залишити всім право свобідного вибору, навіть державним урядовцям. Тому, що деякі збунтовані племена ще не втихомирилися з приводу заборонених турбанів, вислали тепер до них замісць війська мирних делеґатів. Бо щоби змінити те, що носимо від віків на голові, спершу треба би змінити саму голову.

З ЛИСТОПАДОВИХ ПОДІЙ.

У Вульці коло Вербовець (пов. Рава) вивішено в десятиліття Польщі червоно-білу хоругву на школі. Та через ніч та хоругва щезла. За це арештовано хлопців Федька Ярмолу, Андрія Ґіля й Івана Зраду. Оноді відбулася розправа, по якій засуджено Ярмолу на 2½ місяця, а прочих по 2 місяці з тим, що їм завішено кару на 3 роки.

РАЙ МУЖІВ.

В Африці є край Унґада. Корінним населенням Унґади є муринські дикуни. Ті мурини женяться дуже скоро, бо жонатий не працює, а має обильний і дуже добрий харч. За мужа працює жінка, щоби, сама голодуючи, нагодувати мужа. Жінки роблять се щиро, з власної охоти — у власнім інтересі. В Унґаді є такий звичай, що як муж умре, то вдова має право зїсти його. Не диво, що кожда жінка пильнує, щоби її муж був товстий, та щоби мясо з него було смачне. Унґаду захопили Европейці і заборонили їсти людину. Тим вони старого звичаю не викорінили і вдовиці далі халасують полядвицю зі своїх небіжчиків мужів, тільки що потайно. Оноді в Унґаді арештовано дві баби, що зїли своїх мужів.

СЕСТРА ЗАБИЛА СВОГО БРАТА.

Марія Шайна з Вашківців над Серетом (Буковина) забила 14. червня 1928 р. свого брата Осипа Мартиновського. Справа малася так: По смерти батька одідичив Осип Мартиновський поле, а його сестра Марія, віддана Шайна, дім. Брат не був тим поділом задоволений і на тім тлі приходило між ними часто до сварок. Це й сталося критичного дня. Муж Марії, коваль Михайло Шайна хотів винести з кузні молоток, та в тій хвилі надбігла Марія з бардою в руках і вдарила брата в голову. Цей упав окровавлений і вмер кілька годин пізніще.

При росправі не пригадує собі обжалована нічого, а її оборонець приписує смерть брата нещасливим випадкам. Твердить також, що обжалована е ненормальна, духово маловартна особа. Одначе присяглі потвердили 11-голосами вбивство, на підставі чого засуджено обжаловану, при приміненню особливо облекшуючих обставин, на 3 роки вязниці. Оскаржена зголосила відклик.

ЛІҐА НАЦІЙ, А СПРАВА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ

КАНАДІЙСЬКИЙ СЕНАТОР ПОДАЄ НОВИЙ ПЛЯН РОЗГЛЯДУ СКАРГ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ. ПО ЦЬОМУ ПЛЯНУ ОСКАРЖЕНІ ДЕРЖАВИ МАЮТЬ РІШАТИ СПРАВУ СВОЇХ МЕНШОСТЕЙ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 20. лютого. — Канадійський сенатор Дендюранд подав канадійському представникови в Лізі Націй свій проект розгляду скарг національних меншостей. Пляну його не оголошено в подробицях, але відомо, що він збудований на таких принципах:

1. Кожну скаргу національних меншостей, яку одержить Ліґа Націй, відсилається на розгляд правительства тієї держави, звідки скарга наспіла. Коли правительство на протязі 30 днів не вирішить справи, тоді Ліґа Націй сама її рішає.

2. Склад теперішнього постійного комітету Ліґи Націй, що розглядає скарги національних меншостей, треба змінити так, щоби кожна держава, яка буде в певний час членом Головної Ради Ліґи Націй, могла післати свого представника в той комітет.

Така пропозиція покищо не стрічає прихильности зі сторони секретаріяту Ліґи Націй, бо вона ще більше ускладняє справу розгляду скарг національних меншостей, допускаючи обжаловані держави до рішення тих скарг, що звернені проти них самих.

Секретаріят Ліґи Націй не є певний, що цей проект сенатора Дендюранда буде переведений в життя.

ПОЛЬСЬКОГО МІНІСТРА ТЯГНУТЬ ДО СУДУ.

СОЙМОВІ ПОСЛИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПРИТЯГНЕННЯ ДО СУДУ МІНІСТРА ФІНАНСІВ ЗА НЕЗАКОННІ ВИТРАТИ ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ.

ВАРШАВА (Польща), 20. лютого. — Соціялісти і члени Селянсько-Радикальної ґрупи в польськім соймі поставили вимогу, щоби міністра фінансів Чеховича притягнути до судової відповідальности за незаконне витрачення державних грошей. Він у 1927 і 1928 роках витратив 5 міліонів злотих більше, ніж затвердив сойм, і до цього часу не просить додаткового висиґнування.

Премієр Бартель заявив, що ця витрата була переведена по постанові всього кабінету міністрів, а тому за неї відповідає не лише Чехович, але всі міністри. Кабінет міністрів так скоро, як тільки будуть закінчені підрахунки державних витрат за 1927-28 рр., внесе прохання до сойму, щоб витрати поверх асиґновання були затверджені. Чехович подався до димісії, але Бартель її не приняв.

ЮҐОСЛАВІЯ ЗБРОЇТЬСЯ.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКІ ФАБРИКИ ВИРОБУ АМУНІЦІЇ ПРАЦЮЮТЬ ДЕНЬ І НІЧ, ЩОБ ВИКОНАТИ ЗАМОВЛЕННЯ ДЛЯ ЮҐОСЛАВІЇ.

БУДАПЕШТ (Уґорщина), 20. лютого. — Уґорська ґазета „Аз Ест" повідомляє, що чехословацький міністер фінансів Енґліс поїхав до Юґославії не як фінансовий дорадник, але для полагодження величезної виплати з боку Юґославії за амуніцію, яку Чехословаччина для неї виробляє.

Вже кілька місяців величезні фабрики амуніції „Скода" працюють день і ніч, щоб виконати замовлення для Юґославії: полевих гармат, рушниць, ручних ґранат, скорострілів і т. д. Остання партія амуніції буде викінчена в біжучому місяці.

Крім того ця ґазета говорить, що ґенерал Живкович рішив непомірно збільшити повітрову фльоту Юґославії. Тепер вже виїхали туди чеські летуни, щоби навчати Сербів військового летунства.

ВЕРБУЮТЬ НОВИХ ЧЕНІВ.

КОНСЕРВАТИВНА ПАРТІЯ ЗАКЛИКАЄ ЖІНОК ВСТУПАТИ ДО НЕЇ В ЧЛЕНИ.

ЛОНДОН (Англія), 20. лютого. — Консервативна партія почала передвиборче вербовання до своєї партії нових членів. Тепер вона особливу увагу звернула на жінок, яким уперше дали виборче право. По всій країні організуються спеціяльні мітінґи, на яких промовці закликають жіноцтво вступати в члени Консервативної Партії, котра „дала жінкам право виборів".

ПРІМО ДЕ РІВЕРА, А КОРОЛЬ.

ЕСПАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ХОТІВ БИ ВІДНОВИТИ КОНСТИТУЦІЙНИЙ УСТРІЙ В ДЕРЖАВІ, АЛЕ НЕ ЗНАЄ, ЩО РОБИТИ З ДИКТАТОРОМ.

ПАРИЖ (Франція), 20. лютого. — Ріжні чутки надходять з Еспанії про внутрішній політичний стан. Але одне напевно можна сказати, що там мусить бути знайдений якийсь шлях, щоби не допустити державу до постійних заворушень.

Прімо де Рівера заявив, що він хоче залишитися при владі ще два роки, щоби викінчити програму намічених ним реформ. Король хотів би скорше привернути конституційний устрій в державі, але не може усунути Рівери, щоби не було ще більшого хаосу. Можливо, що король знайде шлях до привернення нормального життя в державі, разом з тим залишивши Ріверу на становищу диктатора до слушнішого часу для його усунення.

ДІДОНЕ КОСТЕС МАЛО НЕ ЗАГИНУВ.

ПАРИЖ (Франція), 20. лютого. — Знаменитий француський летун Дідоне Костес мав летіти до француського Індо-Китаю. Перевантажений його літак не міг піднестися на відповідну висоту, мотор перестав працювати й літак упав на землю.

Літак цілком розбився, але Дідоне Костес та його механік і радіо-оператор обійшлися легкими потрясеннями, завдяки тому, що апарат упав на дерева.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЖОРДЖ ВАШИНҐТОН.

Дня 19. квітня 1775 р. полялася перша кров американських кольоністів, що спротивилися насильствам Англії і не захотіли платити податків, накинених їм проти їх волі. Та проллята кров пірвала нарід до боротьби. Всюди били в бубни і накликували нарід: „До бою, до бою! Воля, або смерть".

Але це був тільки порив. Не було тоді ясної політичної думки ні в провідників, ні в мас. Ніхто ще не думав про цілковиту самостійність, про зірвання з підданством Англії. Це був свого рода бунт проти заподіяної кривди. Але це був бунт свідомого людської гідности елементу, який не міг знести насильства, який хотів платити податки, але ті, що наложені ним самим, з його власної волі і з його власного розуміння.

Та згодом той бунт щодалі перемінювався в бажання стати наскрізь самостійним і свобідним державним народом. Того розуму навчила тодішних кольоністів сама Англія. Те, що Англія не числилася тоді з людськими, свободолюбними почуттям їй дійсно щиро відданих кольоністів, довело тих кольоністів до цього, що у них зродилася думка цілковитого зірвання з Англією. Це означало важку, затяжну, оружну боротьбу. Та її рішено повести, а головний військовий провід у тій боротьбі передав Конґрес дня 15. червня 1775 р. людині, котрої память святкує ціла Америка кождого року в дні 22 лютого. Це день уродин Джорджа Вашинґтона.

Велика заслуга Вашинґтона в тім, що він був добрим орґанізатором і дипльоматом, що вмів орґанізувати і твердо обстоювати здобуті позиції, коли була в нього до цього сила, а годитися, чи навіть уступати, коли йому тих сил бракувало. Але те все не булоб довело до остаточної побіди, колиб у Вашинґтона не було святої віри в остаточну побіду. Бо маси скоро запалювалися, а ще скорше хололи. По кождій невдачі війська розліталися, бо тратили надію на виграну. На кождім кроці стрічав Вашинґтон повно критики, а мало дійсної помочі. А чим далі, тим більше переконувався він у тім, що можка йому уповати головно на свої власні сили, бо чужі держави, хоч ненавиділи Англію як от Франція, але помочі не давали, а тільки словами потішали. Ніхто не мав довіря до кольоністів. Ніхто не вірив, щоби горстка фармерів могла поконати такого противника як Англія. І Вашинґтон знав, що в першу черґу треба йому викресати силу у своїх власних рядах. І він її кресав. А як тими власними силами змусив під Саратоґою анґлійські війська до здачі, то навіть слабодухи підняли голову. Тоді і Франція визнала самостійність Злучених Держав, ще й допомогу дала.

Таким був Джордж Вашинґтон, перший американський президент, званий Батьком народу.

ПРАВО НА СУВЕРЕННІСТЬ НАРОДА.

Що року дня 22. лютого святкує Америка день народження свого національного героя Джорджа Вашинґтона. В цей день всі Американці схиляють свої голови на знак глибокої пошани перед памятю першого свого державного мужа, що повів американський народ до боротьби за своє визволення зпід гнету Англії. Вашинґтонови пощастило доконати те діло, за яке повстав американський нарід. Вашинґтон стояв на чолі тієї боротьби й привів свій нарід до перемоги та створення незалежної суверенної держави. Тому не диво, що Американці вінчають тепер його голову лавровим вінком слави.

Навіть Англія, що в часи боротьби Америки за свою незалежність оголосила була Вашинґтона й всіх борців за свободу своєї нової батьківщини зрадниками, віддає тепер пошану першому й найбільшому громадянинові американської суверенної держави. Перед славним переможцем схилили голови навіть ті, кого він переміг. Такий закон життя, такий закон боротьби.

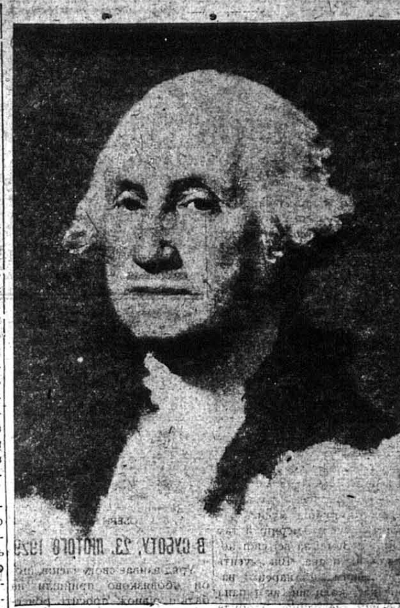
Але в історії американської боротьби за свою незалежність є ще одна, дуже повчаюча і для нас, Українців, сторона. А саме це право певного народу на свою суверенну державу. Американці не шукали своїх прав на державність в їх історичній минувшині, що відмінна від Англії, вони не шукали того права в расовій, чи язиковій відмінности, не старалися доказати, що Американці антропольоґічно й етноґрафічно зовсім инший нарід від анґлійського. **Вони лише одне поставили, як своє право на державність, це: свою волю, своє бажання створити суверенну державу,** незалежну від метрополії Англії. Звичайні економічні інтереси штовхали Американців на шлях відокремлення від Англії й вони стали сміло до боротьби, не шукаючи права на свою незалежність ні в минувшині історичній, ні в якій иншій відмінности від Англії. **Вони рахувалися лише з сучасністю.** Економічні інтереси анґлійської кольонії Америки стали розбіжні з інтересами своєї метрополії, хоч ця кольонія й зросла та скріпилася лише завдяки могутній підтримці метрополії, що колись вислала сюди своїх найбільше волевих, найбільше рішучих і відважних людей та дала їм перші засоби до економічного розвитку. Коли американський нарід усвідомив собі, що інтереси його власного розвитку стають все більше розбіжними й протилежними інтересам метрополії, він проявив свою волю до відокремлення від метрополії й розпочав із нею уперту й кріваву боротьбу.

Кольонія Америка та метрополія Англія добре знали, що право Американців на відокремлення від Англії лежить на кінцях їх баґнетів, таксамо як і право Англії далі панувати над своєю кольонією знаходиться на тих же баґнетах. Тому **обидві сторони не бавилися в ріжні наукові та правноюридичні докази своїх прав, а взялися за меч, знаючи, що право здобувається лише в боротьбі.**

Ось той яскравий шлях, яким Америка здобула собі державну незалежність. Він є однаковим для всіх народів. **Право кожного народа на його власну державу випливає** не з його історичної минувшини, чи з давно забутих ріжних правних договорів, а виключно **з волі певного народа на свою власну державність та з успіхів його боротьби за своє визволення.**

Тому й ми, Українці, святкуючи разом зі всім американським народом день народження найбільшого державного мужа Америки, **„БАТЬКА ЇЇ ДЕРЖАВНОСТИ,** мусимо добре памятати на той шлях, яким Америка прийшла до визволення й яку тяжку путь вона пройшла від Вашинґтона до сучасного часу, щоби нарешті стати першою державою в світі. **До цього привела американський нарід лише невсипуча боротьба з ворогом та воля до створення великої й могутньої держави.**

Воля, боротьба і невсипуча енерґія ось ті головні три чинники, при помочі яких американський нарід створив свою велику й могутню державу. А нам, Українцям, коли ми дійсно хочемо мати свою суверенну і могучу державу, треба завше памятати про ці якости американського народу. На кожному кроці свого життя ми повинні старатися засвоїти собі ці цінности. **Ми мусимо перетворитися в націю волевих, енерґійних, рішучих і характерних людей,** що меньше всього задивляються на своє історичне ні яке инше право, а рахуються з своїм бажанням і своєю волею, яка повинна рішати про нашу майбутність. Такий нарід виходить переможцем у боротьбі, а не той, що лише кохається в своїх музейних, хоч може й дуже цікавих та красивих річах. Все старе й віджите належить минувшині, з сучасности будується майбутнє.

ДЖОРДЖ ВАШИНҐТОН.

УКРАЇНА НА ШВАЙЦАРСЬКИХ ВИСТАВКАХ МИСТЕЦТВА.

У лютому мають відбутися театральна й мистецька виставки в Швайцарії (в Цюріху й Берні). Україна в цих виставках візьме участь. Управління мистецтв Наркомосу разом з товариством культзвязку із закордоном почало підготування для орґанізації на цих виставках українських відділів. З цією метою збираються картини, плякати, макети, ґравюри, книжки, тощо.

ТРИ РОКИ РОБОТИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ АСОЦІЯЦІЇ СХОДОЗНАВСТВА.

Цими днями минула третя річниця існування ВУАНС-у. Діяльність асоціяції протягом останнього часу значно розвинулася, як у центрі (Харків), так по філіях (Київ, Одеса). Успішно закінчено роботи експедиції ВУАНС-у на Маріупільщині, де досліджувалося мову маріупільських Греків. Зібраний матеріял тепер опрацьовують і готують до друку.

Повернулася з Туреччини експедиція членів ВУАНС-у, що знайомилася з роботою турецьких наукових, літературних і культурних орґанізацій, і поставила на практичний ґрунт справу співробітництва турецьких та українських істориків у галузі вивчення взаємин Туреччини та України у XVII. та XVIII. сторіччях.

При кінці минулого року асоціяція почала орґанізувати музей сучасного побуту й культури східних народів. В галузі видавничої роботи забезпечено реґулярне видання журналу „Східній Світ" і випущено з друку низку нових сходознавських праць. Провадиться реґулярний і постійний обмін науковими виданнями з усіма сходознавськими установами СРСР і з багатьма закордонними науковими орґанізаціями. Наукову книгозбірню поповнено новими назвами останніх видань. Значно розгорнули свою роботу курси східних мов при ВУАНС-і, які налічують уже понад 250 студентів.

В ПІВНІЧНІЙ ПЕРСІЇ.

(Перські казки минаються, як села побудовані з болота при дорозі. Авта заступають каравани верблюдів. Усе таки є ще чимало оригінального в Персії).

Німецький подорожник Басехес оповідає свої цікаві враження з Персії. Виїхав він автом із міста Паглаві. В Персії наймається авто не у шофера, а в посередника і треба добре торгуватися. І навіть за такий „бизнес", як винаймлення авта, треба робити умову на письмі.

На гостинці дуже богато авт, по обох боках обвантажені клунками, наче змеханізовані осли. Шофер, Грек, узяв собі помічника, 12-літнього перського хлопчину. Хлопець стоїть на ступні, у руці в нього великий ґумовий вуж, яким бе звірята, коли авто час від часу віде у стадо худоби або каравану ослів і полохливі звірята збіються цілою гурмою довкола самохода.

Ще шмат дороги тягнуться прошаки за автом. Поза містом устає із соломяної мати змучений і лінивий полісмен, ревідує перепустки, записує назвища і ціль подорожі. Найближча станція це Решт, столиця провінції Джіліян. До самого Решту земля врожайна. По обох боках простягається темнозелений, невисокий ліс, поперетинаний рижовими полями. Воздух тяжкий, горячий, перепоєний морською вохкістю. Вулиця, як на сході звичайно: барвна, оживлена. Перські мужики — в старомоднім, чорнім, високім, угорі заокругленім, наче горнець, фезі на голові, в чорному й білому народньому одязі, волосся по обох боках довге, над ухами кругло підтяте, зпереду виголена лисина у формі трикутника. Лиця бронзові, очи чорні іскряться. Несуть до міста на продаж дріб і городовину. На невеличких ослах ідуть жінки із серпанками на лиці. З боків попри осла біжать діти та чоловік. Осел обвантажений кошиками, в яких кудкудакають пестрі кури. Попереду ідуть трухцем їздці на конях, обвантажених килимами; упряж коней висаджувана пестрими жемчугами. Переїздять довгі каравани ослів. На них позавішувані великі, круглі сніпки соломи. Часом стрічається по дорозі поодинокі вози або цілі валки. Це великі вози, криті полотном, пестро помальовані, запряжені 4—5 кіньми. Коні сильні, обвішані дзвіночками, упряж висаджувана жемчугами. Жінки визирають цікаво зза серпанка. По обох боках гарного, рівного гостинця пасеться худоба. Цікаве, що тут усяка худоба, від корів і ослів аж до ягнят, має на спині горб із товщу. Час від часу видно село. Тут ще може селянин як-так, жити. Але як у цілій Персії, так і тут, хати дуже примітивні. В повному того слова значінні побудовані з болота з дороги. Передньої стіни понайбільше нема, так що видно нутро хати. На кінці села — станиця жандармерії. Побліддий прапор показує це. Вартовий стоїть випрямившись, у ясносиньому однострої й австрійській сірій воєнній шапці, з крісом при нозі.

В авті не відчувається спеки так дуже. Нараз авто перед ворітьми міста Решт. Переглядають папері, а там уже авто в галасливому, пестрому, горячому східному місті. Та цей галас не такий, як по містах інших країн. Не чути ні трамваєвих дзвінків ані трубок автомобілевих. Тут рев ослів, співучий крик уличних продавців, галас ремісників. Із лоскотом паде молот на вулиці, на бляху, чи залізо.

Зараз за Рештом характеристичний перський краєвид. Камяна й піскова пустиня, по якій розкинені поодинокі, вбогі в воду оази. Але й в оазах на камінистій землі росте дуже мало трави.

Прастара дорога доволі добра для авта. Вона вється то закрутами під гору, між лисими, скелистими, червоно забарвленими масами каменя, то знову наділ, так що мотор треба вилучити й авто їде так кілька миль. Все вище й вище знімається авто. Дорога звисає стрімко над пропастю. В далі ріка, що літом зовсім висихає. Верблюди пасуться, чекають ночі. За поживу вистарчає їм трохи колючок (будяків), що тут то там виростають споміж пустинного каміння.

Зрештою дорога добре вдержана. Час від часу у скелі виковане старинне пійло, куди рурою пливе вода відкілясь із джерела. Дорога їде все вище й вище гострими зиґзаками, наче нашивки на відзнаках бувших царських ґенералів. Подальше знімається вигаслий вулькан Дамавент, вкритий снігом губиться в хмарах. Він високий на 5,600 метрів. Сам плай в горах Ельбус високий на 4,000 метрів. Природа все дикіша й пустинніша. А потім іде дорога помало вділ гострими закрутами.

По дорозі з Решту до Тегерану нема вже життя в караван-сераях*). Комунікація відбувається тепер лише автами. Бо на цій дорозі їздять уже автобуси, дуже дешеві, для біднішого населення. Тепер їдуть подорожні осьтак із міста до міста тай не потребують довшого відпочинку у караван-сераях. Опустілі стоять ці готелі пустині, окружені, наче твердині, глиняними мурами. По середині все невеличкий будинок із отвореною ватрою. Погана погода дається їм у знаки, вони занепадають.

Оаза Руд-Бар. Кажуть, що Олександер Великий, македонський король, засадив тут оливні гаї. Зпосеред каміння видніє їх зелень, споміж куряви. В селі Руд-Бар коршмар приноровився до часу. Невеличка бляшана вивіска з написю в російській, перській та французькій мові: „Каварня і готель Руд-Бар". Це хата з вуличного болота, як і кожня інша. Але перед хатою крива деревляна веранда, столи і стільці хитаються, бо ноги нерівні. З боку „філія готелю" для туземців — із деревляними тапчанами й матами, на дворі та в середині. На обід: оливки, помідори (томейто) та цибуля. До того баранина, печена на рожні на краєвий спосіб. Така печеня зветься: шашлик. Як господар подавав тарілки, лежало на них щось темно-сіре, наче селянське полотно, зложене наче серветка. Та це не серветка, це **краєвий хліб — лаваш.** Хліб країни, на якої камінистій землі не росте ніякий ліс, хліб країни, вбогої у топливо. Хліб такий печуть у ямах, викопаних у глині. Він мягкий і несолений. Можнаб думати, що ці тонкі, круглі паляниці спечені між розпеченими на сонці каменями. Нараз у цій дикій околиці, на прастарій дорозі, через долину іде міст, побудований Росіянами. Цей новітній міст, то великий контраст із середньовічним возом і їздцями на пестроприбраних конях, серед великанських мас каміння, які зрештою не змінилися від часів перського царя Ксеркса. За мостом колишня російська військова станиця, наче замок із вежами і бійницями. Перед мостом іде високо горами караванна дорога до Гомодану. Вечоріє. Чорно зарисовуються на вечірньому небі обриси довгої каравани верблюдів.

Довкола кількох караван-сераїв, що ще тут є, тепер вечером кипить життя. Навантажують верблюдів і ослів, чути мельодійні звуки дзвіночків. Час від часу чути крики погоничів. Припинають звіря одне до одного і каравани рушають у дорогу. Небаром, як уже зовсім стемніється, авто мусить оставити їм вільну дорогу, зникнути з гостинця.

Стемнілося зовсім. Місто Касвін, „Ґранд Готель". Крамниці відчинені, освічені нафтовими лямпами. Чути дзвіночки возів. Ліхтарники носять на величезних мосяжних тацах по яких дванацять ясносвітлчих лямп, що здалека подобають на мандрівні зорі, а як підійдуть ближче, виглядають на цілий сніп світла. „Ґранд Готель" у Касвіні вже зовсім перський. До готелю ведуть вузенькі камяні сходи поміж пестро помальованими стінами. Четирокутний будинок, посередині подвіря з цвітами та зеленю. На самій середині басен із водою. Тихо й мило-звучно грає фонтана. На поверсі довкола бальков. Двері кімнат виходять на цей бальков. Вікон нема. Нічю відчиняють двоє дверей, щоби продував холодний вітерець.

Ледви стало свитати — далі в дорогу. Дорога тепер рівна. Із Касвіну до Тегерану (столиці Персії) йде рівний, гарний гостинець. Іще одна година і села являються чимраз частіше обабіч дороги, також усе частіше видно звалища. Нараз на краю дороги стоїть мавзолей із сірої глини, з туркусово-синьою банею. Це гріб якогось шіітського святого. Вже недалеко до Тегерану. Знову селяни, йдуть до міста на базар. Дорога їде селом, що ціле складається із зовсім примітивних господарств. Тут мабуть ходять Тегеранці на прогульки, щоби в огородах, у яких росте бідненька трава, покріпитися овочевим напитком „шербетом" або чаєм. Зовсім новомодний будинок — хліборобський перський інститут. А потім нараз, за передмістям, гарні, мозаїкові, пестрі, багаті красками касвінські міські ворота. Вони дуже гарні. Ще хвилинка і вже бурлива, повна життя головна вулиця Тегерану — Лалезар.

*) Караван-серай — коршма, заїзд.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Володимира, від. 162, повідомляє своїх членів, що звичайний місячний мітінґ відбудеться 24. лютого в галі Українського Клюбу, 708 W. Lackawanna Ave. Проситься всіх прийти, бо є важні справи до полагодження. — Е. Марченко, пр.; М. Гнатів, секр.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДО УКРАЇНСЬКИХ МАТЕРЕЙ.

Кожна мати Українка
Повинна це знати,
Що найбільшим скарбом в світі,
Це науку мати.
Ради дітей своїх рідних
Ви знання придбайте,
І як скарб дорогоцінний
Дітям передайте!
То, що мати научиться,
В що вірить, що знає,
Того дітей своїх рідних
Вона научає.
Лиш та мати діти свої
Вправді щиро любить,
Котра діти і науку
На рівні голубить.

Йосиф Буката,
Перт Амбой, Н. Дж.

—o—

КОЛИСЬ І МИ ПОРАХУЄМОСЯ З ВОРОГАМИ.

Терновий шлях життя українського народа примушує мене часто застановлятися над його тяжкою долею. Передумуючи все, я иноді пищу свої думки до „Свободи", щоб поділитися ними з милими її читачами. Пишу я свої думки не для гонору й не для слави та не для користи, бо я вже застарий, щоб шукати собі користи. Але думаю чимнебудь принести хоч найменьшу користь нашому народови й коли не можу того зробити ділами, то стараюся зробити словом.

Хотілось би знайти спосіб, як пособити нашому народови визволитися з кайданів неволі. Чужинці від соток років кривдять і ганьблять наш нарід, а він бореться за свої права. Що боротьба за право й свободу є ділом святим і похвальним, то може бути прикладом сам римський папа. Коли Італія захопила його землі й він вирішив, що тим заподіяна йому кривда, він на знак протесту не лише розпочав боротьбу з Італією за свої покривджені права, але й самого себе замкнув до Ватикану, як до вязниці. Там просиділи папи 58 років, поки нарешті не осягнули свого, коли Італія признала суверенітет Ватиканови та згодилася заплатити величезне відшкодовання. Дорого й багато Італія заплатила за папську неволю.

Але неволя українського народу треває не 58 років, а довгі сотки років. Чужинці розпорядкуються українськими землями, як самі того хочуть, і користуються багацтвами нашого народу віддавна. Колиб так довелося тим чужинцям платити відшкодовання українському народови, то булаб це така сума, що ніхто з людей не змігби порахувати.

Ось таке я собі подумав, коли прочитав у ґазетах про італійсько-папське порозуміння. Сам папа римський дав найліпший приклад, як треба боротися за свою національну суверенність та за покривджені права українського народу. Все одно, звідкиб та кривда не походила, а боротися треба, аж поки не переможеш і поки твій гнобитель, або той, що заволодів твоїм добром, не заплатить тобі відшкодовання. Український нарід мусить боротися й тут в Америці й там на Рідній Землі за всі свої покривджені права. Він мусить бути певним, що нарешті настане час, коли він, як і папа римський, не лише здобуде свої права, але й одержить відшкодовання від своїх ворогів. Коли вороги відшкодовання не дадуть по добрій волі, то силою його вирвемо.

Український нарід бореться за свої права, він бореться за панування правди на землі. І хоч правда наща десь довго забарилася, всеж вона прийде і своїм світлом осяє український нарід.

М. Костів, Озон Парк, Н. Й.

Чемність.

— Я найшов цих десять долярів на вашім бюрку і віддаю вам їх.

— Ви чесна людина. Я ці гроші поклав там нарочно на пробу.

— Я так відразу й погадав собі.

КАРТИНА З ФІЛЬМИ „ТАРАС ШЕВЧЕНКО".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

На допомогу Рідній Школі.

Дня 17. лютого зорґанізувався у нас Комітет, який має занятися влаштованнєм віча на допомогу Рідній Школі в Старім Краю.

До комітету ввійшли: Григорий Кічак від української правосл. парохії, Текля Сусла від Сестрицтва, Михайло Бардачевський від Тов. Запорожська Січ, Михайло Скибінський від Тов. Івана Франка.

Віче відбудеться дня 26. лютого о годині 7. вечером в церковній галі на Блекстон Ст. На вічу буде промовляти добр. Лев Ясінчук, делеґат Рідної Школи.

Кождий повинен бути обовязково на тім вічу і дітей з собою привести, щоб вони почули, як там в старім краю треба боротися за те, щоби можна учитися в українській школі. На вічу будемо могли висказати свої думки щодо цього, яка повинна бути на нашу думку Рідна Школа і хто повинен нею правити.

Комітет.

ЛЮДИ, ЩО ЗІДАЮТЬ СВОЇ ВЛАСНІ ХАТИ.

Французські подорожники Аллеґре і Жід подоружували по середній Африці, щоби робити фільмові знимки. Якийсь час жили вони серед муринського племени Масса, якого життя й обичаї досі ще не зовсім розслідженї. **Ці люди їдять свої власні хати.** Хати будовані з якоїсь глинки, якої уживають також до вибору горшків і посудини. Хати будовані у формі півкулі, на вершках прикрашені страшними різбленими головами, які мають боронити мешканців перед злими духами. До хати входиться, а властиво влазиться отвором. Тому, що тут часто буває голод, розказують туземці, що нераз мусіли їсти свої хати. Так зникали цілі села. Французські подорожники бачили, що муринські діти виназили на вершки хат і відривали глину та їли її лакомо. Жінки того племени ходять наго, мужчини загортаються у шкіри, але лише в свята. Масса займаються радо риболовлею, плаваючи на човнах із соломяними дашками. Тому цілими годинами можуть бути на воді, не зважаючи на спеку. Муринський парубок залицяється так, що подає дівчині, яка йому сподобалася, пучок свого волосся. Коли муринка годиться бути йому жінкою, бере це волосся й уживає його за підкладку для своєї зачіски.

ПОВАЖАНИЙ ГРОМАДЯНИНЕ!

Як Вам звісно, дня 5-го лютого 1929 відбулась нарада бувших шеровців Укр. Нар. Дому (Корпорації), скликана теперішною управою нової корпорації, що держить сей дім.

Тов. ухвалили ось такі резолюції:

1) Що всі бувші власники уділів і бондів Нар. Дому можуть дістати повну вартість шерів нової корпорації („Украініен Девелопмент Корпорейшен"), коли вони приступлять в члени сеї нової корпорації з уділом, вплаченим готівкою до висоти 30 процент давних шерів. За гроші, вплачені до нової корпорації, дістає член повні права, а давний уділ має лише вартість маєтку, без права голосу. В тій цїли має бути створений окремий рід уділів, званий як „Коммон Стак В" на загальних зборах шеровців нової корпорації.

2) Теперішний уряд корпорації „Юкраініен Девелопмент Корпорейшен" має скликати зібрання всіх шеровців корпорації „Юкраініен Гом Корпорейшен" і вже в повідомленню згадати про отсю ухвалу.

3) Теперішний уряд корпорації „Юкраініен Девелопмент Корпорейшен" має опісля скликати загальні збори всіх новоприступивших членів і зрезигнувати перед зібраними зі свого становища, а тимсамим дати можність всім членам вибрати новий уряд.

Вразі, коли Ви з сею ухвалою згідні, просимо Вас явитись **в пятницю, дня 22-го лютого 1929, в годині 8-мій вечером, до Укр. Нар. Дому, 217-219 E. 6th St., N. Y. C., на ЗБОРИ НОВОЇ КОРПОРАЦІЇ**, щоби записатися на шер і стати членом нової корпорації. Отсе є нагода для бувших членів Нар. Дому дістати свої гроші в будуччині.

В надії, що кождий член зрозуміє свій інтерес і явиться на зібранню, остаємо з поважанням 43

ЗА УПРАВУ НОВОЇ КОРПОРАЦІЇ УКР. НАР. ДОМУ:

Денис Ґула.

ДЕ ВІДБУДУТЬСЯ ОПЕРОВІ КОНЦЕРТИ

З РАМЕНИ СОЮЗА УКР. РОБ. ОРГАНІЗАЦІЙ

при участи

ЗНАМЕНИТОГО БАСА

ІВАНА СТЕШЕНКА

МІКІЗРАКС, Па. В суботу, 23. лютого, о год. 7.30 вечером, в Українській Галі, Мунсон Евня.

ЕМБРІДЖ, ПА В неділю, 24. лютого, о год. 2-гій пополудні, в Хорватській Галі, 339 Мерчант вулиця.

ПІТСБУРГ, ПА. В неділю, 24. лютого, о год. 7.30 вечером, в Церковний Галі, 7-ма вул. і Карсон.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ В ПРОВІДЕНС І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ СПІЛЬНО З ВІДДІЛОМ 177 У. Н. С., СЕСТРИЦТВОМ ЛЮБОВ

— відбудуться —

СВЯТО НАЦІОНАЛЬНЕ З ВЕЛИКИМ КОНЦЕРТОМ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-ГО ЛЮТОГО 1929 РОКУ

в годині 3-тій пополудні

НА UNITY HALL, corner POTTERS AVE і OCEAN STREET.

Хор з Fall River, Mass., під управою всеч. о. Алекс. Нижанковського.

Програма концерту богата.

Родимці! Комітет концертовий в імени того Свята щиро запрошує всіх щирих Українців, як від церковних громад, так і від відділів У. Н. С., а рівнож і клюбів з Вунсокет, Мешіл, Сентрал Фолс, Кромтон, Тавнтон і Провіденс, чисельно прибути на се Велике Свято. Весь дохід призначений на купно землі під цвинтар, тож просимо не забути і численно загостити, а тимсамим бути перчшими піонірами і фундаторами до так великого діла, як купно цвинтара. — Комітет. 43

УВАГА! БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКР.-АМЕР. ДЕМОКРАТИЧНОГО КЛЮБУ

— уряджується —

ПЕРШИЙ ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, ДНЯ 23-ГО ЛЮТОГО 1929 РОКУ

В ГАЛИ LABOR LYCEUM, 72 W. 25th ST., BAYONNE, N. J.

Початок в годині 6-тій вечером. — Вступ 50 центів.

Отсим запрошується всіх Українців з Байон і околиці прийти на наш Перший Баль в тій місцевости, а не пожалуєте. Буде приграватн добірна музика, а також відограє пару танців байонська українська молодеча музика. Приходіть і знакомих приводіть. За добру забаву ручить 42-3

Комітет.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ЗАХОДОМ ТОВ. „ДНІСТЕР", ВІД. 361 У. Н. С., В НЮ ЙОРКУ

— буде виставлено —

УКРАЇНСЬКОЮ ТРУПОЮ при участи М. КАРЛАША

„СТЕПОВИЙ ГІСТЬ"

драма з життя народа на 5 дій

У виставі беруть участь слідуючі артисти: МІЛІНА, ФИЧИНСЬКА, М. КАРЛАШ, ВЕРИН, ВЕСЕЛИЙ, КОТОВИЧ, ДЗЮБА, ЧАРНЮК, МЕРЕЖКО, ГРУДЕНКО, ТЕСЛЕКО і др.

Гурт Козаків і жовнірів. Режисер: арт. Є. И. МІЛІНА.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-ГО ЛЮТОГО 1929 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

217-219 EAST 6th STREET NEW YORK, N. Y.

Початок точно в годині 8.15 вечером.

Вступ: $1 і 75 центів; місця стоячі 50 центів.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ

Драма „Степовий Гість" є одна з першорядних українських драм, а з огляду, що є рідкою виставою на сцені, тому кождий повинен непропустити цеї рідкої вистави, яка безуслівно при добірних силах артистів лишить у глядача повне душевне вдоволення. 43-4

До численної участи всіх Громадян запрошує Комітет.

ЦІКАВА НОВИНА ДЛЯ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

ЗАХОДОМ ТЕАТРАЛЬНОГО ГУРТКА ПРИ УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ КЛЮБІ

відограється драму з майнерського страйку в панській Польщі, в трох діях, під назвою:

„ОДНОЇ НОЧІ"

А. ГЛІБОВА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-ГО ЛЮТОГО 1929 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,

66-68 EAST 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок точно в годині 7-мій вечером.

Вступ для старших 65 центів; для дітий 10 центів.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Людвик	Стехна	Іван	Гащин
Станіслав	А. Питляр	Антек	Л. Пшеничний
Андрій	Олег Азовський	Маріян	Токарусь
Аполон	Костів	Ванда	К. Іваночківна
Бенедикт	Керкера	Зося	Дмитришина
		Броня	Шопінська

Режисер тов. ОЛЕГ АЗОВСЬКИЙ. 43-4

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКР. ТОВ. „ЖЕРЕБЕЦЬКА ЛЮБОВ" В НЮ ЙОРКУ відділ 144 Українського Народного Союза

— улаштовує —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, ДНЯ 23-ГО ЛЮТОГО 1929 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ, (MANHATTAN LYCEUM)

66-68 East 4th Street, New York, N. Y.

Початок в год. 7. вечер. Вступ 50 ц. Музика Добірна.

Родимці! Товариство „Жеребецька Любов" отсим запрошує Вас до численної участи в цім бали, де будете мати нагоду гарно забавитися в товаристві своїх знакомих. Приходіть і приводіть знакомих своїх! За добру забаву ручить

43-4 Комітет.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

АЛІКВИПА, ПА.

Коляда на Рідну Школу.

Цього року у нас по коляді ходили такі громадяне: О. Ревть, М. Росенко, А. Корнецький, В. Фитюшак і М. Ващишин. Не зважаючи на холод, колядники старанно обійшли майже всі хати нашої нечисленної української кольонії. На загал наші люди радо стрічали колядників та охоче складали жертви на Рідну Школу. Але, на жаль, знайшлися й такі, що навіть до хати не впустили колядників, а деякі відмовлялися давати жертву, бо, мовляв, „наші діти не будуть ходити до тієї школи". Трапилася й така жінка, яка заявила, що вона не вірить, щоби гроші пішли до краю, але коли вже колядники прийшли, то вона дає й своїх 50 центів. Звичайно, їй колядники подякували і не взяли від неї „щирої" коляди. Українському народові не пристало жебрачити у тих, що з неохотою дають, або дають, не почуваючи до того свого національного обовязку та морального задоволення в тім, що вони такий обовязок виконують, підтримуючи українські народні інституції в Рідному Краю.

Не зважаючи на такі, правда нечисленні, випадки національної несвідомости, загальнолюдської темноти та тупоумства, колядникам пощастило зібрати, як на нашу малу місцевість, досить поважну суму 40 долярів.

Ці гроші вислані через Обєднання до Рідного Краю на допомогу Рідній Школі.

Коляду дали такі громадяни: По 1 долярові: О. Ревть, Т. Вітушинський, І. Зарицький, М. Ващишин, Я. Яцишин, С. Боівко, О. Антонюк, П. Подоляк, П. Годжак, Н. Деленко, Й. Деленко, В. Бараник, М. Росенко, Е. Росенко, М. Сенів, В. Фитюшак, І. Бур, А. Зреник, Е. Рекрут, С. Семенчук, В. Явур, С. Ковалик, М. Ганяк, Й. Машляник, А. Лазенґо, І. Сушко, Т. Струк, В. Ясеницький; по 50 центів: А. Сирко, І. Кобаль, П. Добуш, І. Дукрин, І. Книжик, М. Біляш, Д. Гуляш, А. Курнецький, Я. Всолуйко, М. Бац, С. Ґуран, В. Древна, Г. Лаврик, М. Загоруйко, Т. Потіцький, В. Камінський, В. Шот, Т. Ґрошко, С. Юркевич, О. Ковалик, П. Ляхович, Й. Плуговський, М. Лужинський, В. Смандрак.

Громадянин.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ.!
В СУБОТУ, 23. ЛЮТОГО 1929

— відограється —

прекрасну драму в пяти діях під назвою:

„ЗА БАТЬКА"

В УКРАЇНСЬКІМ ДОМІ НА 57 BEACON STR.

ПОЧАТОК В ГОД. 8.15.

Вступ 50 ц.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ

ПРОГРАМА ЧЕРЕЗ РАДІО В НАШІЙ МОВІ.

Бажаємо дати до відома, що буде даний виклад через радіо в нашій мові, на 22-го лютого, в годині 7-мій вечером до 8-мої. Всі, котрі бажають почути дуже інтересну промову, прошені наставити свої радія в повисше означений час. Відчит відбудеться зі стації як слідує: WBBR, Kilocycles 1300, meters 230.6, watts 1000, New York City. 42-3

Перед розпочаттєм і на закінчення викладу відограє українська орхестра під проводом Михайла Сербенського.

